

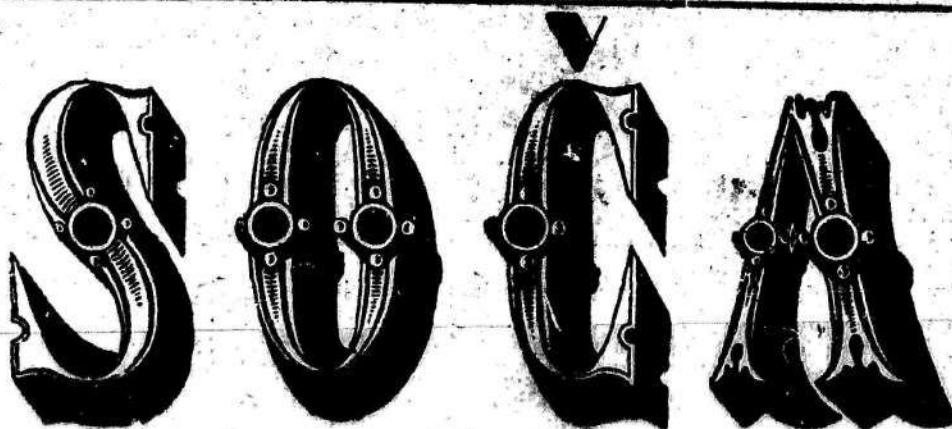
„Soča“ izhaja vsak četrtrek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje drke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici sposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim neprijetnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Avstrija in orijentalno vprašanje.

O mnogih priložnostih izrazili smo uže, katero stališče bi morala zavzeti Avstrija v tem prevažnem vprašanju. Mej verstami vpletene so bile naše misli, katere smo iz odkritega patrijotizma in iskrene ljubezni do ljube nam Avstrije napisali in katere naj bi bile vodilo našemu vnanjemu ministerstvu, če hoče Avstrija osiguriti si svoj obstanek. Danes, ko vsakedo izprevidi, da res nij več mogoče izogniti se rešenju tega vprašanja, kajti ruski car izpregovoril je možato besedo, da hoče pridobiti tlačenim balkanskim kristijanom z orožjem v roci one pravice, katere jim gredo po človečanskem zakonu in katerih jim ne sme in ne more nikdo odrekati, danes naj izrečemo zopet, kaj mora Avstrija pred svojimi očini imeti napram tem bližajočim se dogodkom na Balkanu.

Avstrija, koja je slovela od davnej kot izgled pravne države, ne sme napram tlačenim kristijanom pokazati se nepravilno, kajti ne gledé uže na to, da biva toliko in toliko milijonov sobratov v Avstriji, ki skoz in skoz simpatizujejo z brati v verigah, voditi jo mora uže človekoljubje po onem potu, da ne izgubi onega epiteta, kateri je bil nje pravi ponos; ne sme drugače ravnati, če si hoče pridobiti simpatije vseh Jugoslovancev in ohraniti si one vseh avstrijskih Slovanov. Ne mislimo in nečemo verjeti, da bi ne bila naša Avstrija prepričana o veliki važnosti balkanskega vprašanja, a to se nam dozdeva, da bi utegnula Avstrija krivo stališče zavzeti naproti jutrovnim dogodkom, kajti le preveč simptomov poteruje nas v tej misli. V prvi versti nas vznemirja le to, da je naša vnanja politika v rokah takega moža, v katerega nimamo ni najmanjšega zaupanja, kajti ta mož ne more biti pravičen Slovanu, ker mu je uže prirojeno sovraštvo do vsega, kar je slovanskega. Kdo bi se ne potegoval raji za one milijone Slovanov, Rumunov in Gerkov, kateri nimajo nikake pravice, niti one, po kateri bi si smeli svoje lastne ognjišče ustanoviti, nego za mehkužnega, gnjilega Turčina, koji se masti, kakor pijavka, od žuljev nemohamedanskih narodov? Kdo se more dandanes še potegovati za obstoj take države, v kateri nima nikdo, kdor ne prisega na koran, niti te pravice, da bi smel pri sodnji veljavno pričati? Če se katera evropska država nahaja, ki nima serca za vboje tlačenice, vsaj Avstrija naj bi ne bila ta.

Premnogokrat smo uže povdarjali, da Avstrija mora naslanjati se na Sloane, kateri bivajo v ogromnem številu v Avstriji, če hoče biti močna na zvonaj. Se je čas, naj krene na edini pravi pot, po katerem le jej je mogoče se ohraniti, kajti ne le na svojih Slovanih bo imela zanesljivo in močno zaslombo, ampak tudi na Jugu pri vseh neturških narodih, ako kaj pripomore do njih rešitve turškega neznosnega jarma. Ne, da bi mislili, da bi Slovani morali imeti supremacijo v Avstriji, ampak samo to želimo, da bi tudi Slovani imeli oni upliv na našo zunanjo politiko, kateri jim gre po njihovem številu in njih neomahljivem patrijotizmu. Mi nečemo, da bi mali oholi madjarski narodič gospodoval v ljubi nam Avstriji, katerega ne vodi avstrijski patrijotizem ampak osebno sovraštvo, kar bi pa-le znalo Avstrijo pogubiti ne pa storiti jo mogočno v vsakem oziru, kar mi odkrito želimo. Uže toliko stoletij je Slovan pod avstrijskim žezlom, njegova zvestoba nij še ganila, vedno se je boril zvesto za svoje vladarje, česar ne more vsak drug avstrijski narod o sebi trditi. Italijan steguje uže zopet svoje kremplje po avstrijskih deželah; imeti hoče južni Trol in Goriško do Postojne ali vsaj do Soče. Mej kosilom pride še le apetit, pravi star pregovor, in tudi Italija bode s časom zopet hotela še Dalmacijo in Kranjsko. Zakaj ne skerbi Avstrija za to, da se ne bode nikdar več še upala ne izraziti poželjenje po tujem posestvu?

Gleda naj se na to, da bodo poleg drugih avstrijskih narodov tudi Slovani zadovoljeni, in s tem postavi se naj avstrijskim sovražnikom in posebno Italiji najmočnejši jez. Pa še iz drugega obzira treba je, da se Avstrija poteguje za rešitev turških Slovanov in kristijanov sploh, in to je materialna korist za bližnje provincije avstrijske v prvi versti in pa tudi za celo Avstrijo. Nij nam menda treba to stvar na dalje razpravljati, kajti prepričani smo, da so o istinitosti naše terditve poleg tujih tudi naši domači državniki popolnem naših misli. Avstrija naj jemlje tedaj v prvi versti na vse ono ozir, kar pospešuje najboljše njen obstanek in njen materialni blagor.

Kmetijske nadaljevalne šole.

Pri c. kr. namestništvu v Trstu so 12. t. m. pod predsedništvom gospoda c. kr. namestnika zborovali

nekteri gospodje, ktere je vis. namestništvo kot zastopnike deželnih odborov ali kmetijskih društev, ali kot kmetijske strokovnjake povabilo. Predmet posvetovanja bil je obširen predlog in načrt gospoda deželnega šolskega nadzornika Klodiča, po katerem naj bi se vpeljal kmetijski poduk na ljudskih šolah. Osnovati se hočejo kmetijske nadaljevalnice, to je, ko je deček dovršil 6 letno šolsko dobo, bo še 2 leti moral obiskovati kmetijski kurz, ki bo v ozki zvezi s ljudsko šolo. Načrt ima dve vrsti kmetijskih nadaljevalnih kurzov, višega in nižega. Višji ima naj manj 14 ur poduka na teden, pa tudi do 24 ur, nižji le 6; višji se vpelje na onih ljudskih šolah, ki so vsaj 3 razredne, nižji pa na enorazrednicah, na kterih deluje en sam učitelj, torej se od njega, tudi če je za kmetijsko podučevanje sposoben, ne more več od 6 ur v tednu zahtevati, da se peča s kmetijskim kurzum. V takih kmetijskih kurzi se bodo kmetijski dečki učili v kmetijstvu, kmetijskem računanju, risanju, kmetijskih spisih in v natoroznanstvu, ki je podlaga cele kmetijske znanosti.

Predlogi velezasluženega gospoda nadzornika so bili po vsem sprejeti in bili so gotovo natančno prevdarjeni, kajti bili ste dve seji, kteri ste po več ur trajale.

S tem sklepom visoke tržaške vlade torej nastopi za kmetijstvo nova era ali doba, in radostno pozdravljamo srečni načrt gosp. deželnega nadzornika, (s tem načrtom je tudi zadosteno dotični prošnji polit. društva „Sloga“) vsled katerega bo kmetijski poduk vsestransk. Vsak deček, ki bo ob svojem času oral in obdeloval očetovo polje, bo imel priliko slišati kmetijski nauk in če tudi ne bo postal vsestransko učen kmetovalec, kakor n. pr. na specialnih kmetijskih šolah izšolani dijak, vendar bo seznanjen z glavnimi vodili umnega kmetijstva; on bo izurjen sadjerejec, bo tudi vedel, kako se trte dobro obrezujejo, kako se ima zemlja orati in katera orodja so praktična; on bo v šoli slišal vodila, po kterih se ima dober živinorejec ravnati i. t. d. Z eno besedo rečeno, vsled tega sklepa bo kmetijski poduk tisočerm dečkom podeljen in to je velikanske važnosti. Uže večkrat smo imenovali v našem listu prav ljudske učitelje naj boljše „pionirje“ za kmetijski napredek in želja naša bila je od nekdanj, da bi ljudska šola sprejela v delokrog tudi kmetijstvo, toda vedno smo slišali, da tega ni se od vlade nadejati i. t. d. Toliko bolj se

LISTEK.

Jurčičeva „slovenska knjižnica.“

V. zvezek:

Župnik Wakefieldski.

(Dalje.)

Vernivši se je bil učitelj in odgojitelj („usher“) v nekem zasebnem zavodu v Londonu in tudi ta čas mu je bil prepoln rev in nadlog, kar nam preživo predstavlja v dvajzetem poglavju (Primer: Jurčičeva Zupnika str. 163—164).

Blagi Župnik, vzvišen nad vse pozemeljske malenkosti in zopernosti, je pravi izgled značajnega moža. Le za las ne odjenja od stalnih neovrgljivih resnic, od načel, ki so mu prešinile dušo in serce. Versti se mu reva za revo, zadene ga nesreča za nesrečo, a Župnik neomahljivo zre v bodočnost ter klubuje vsem nezgodam kakor skala v kipečem morji. Prav nanj kažejo Miltonove besede, ki v „Izgubljenem raji“ („Paradise lost“) poje

„secure sat on his thron upheld by old reput.“

Ves udan božji volji in previdnosti, skuša vendar v največji nesreči pomoči nesrečnim sojetnikom in soterpinom. V sprelepem govoru, ki obsega celo devetindvajseto poglavje (da navedem izgled iz naše povesti) dokazuje pobožni mož; da previdnost božjo

enako razdeljuje srečo in nesrečo in da po naravi veselja in žalosti morajo nesrečniki za svoje britkosti biti poplačani v bodočem življenju. S tem govorom so lahko zadovoljni celó naši duhovniki — in uže zaradi njega bi si imeli vsi kupiti Župnika ter ga tudi drugim priporočati, da se bode mogla nadaljevati slovenska knjižnica. Pisatelj teh vrstic o njem ne bode znil besedice; nehotoma pa se mu vrivajo one besede, ki jih slavni Byron v Don Juanu neke izraza:

I murt own

If I have any fault, it is disgression.

Nesreča ga ne potare, a tudi sreča vernivši se tako nepričakovana ga ne napolni s preširnostjo. „Sedaj (sklene zadnje poglavje povesti) nijsem tostran groba žel-el ničesar več — vse skerbi so me minule, moja radost je bila neizrekljiva. Ostalo mi je le še, da bi moja hvaležnost v sreči prekoslala prajšnjo mojo udanost v nesreči“ (Prim. str. 311.).

Enako dosledno in lepo so narisane tudi druge osebe Župnikove rodovine. Ponosna in uže bolj posvetna je njegova žena, ki kakor pogostem navadne matere časih hlasta po zunanji bliščobi ter pri svojej kratkovidnosti svojima dekličema lovi nestanovitne sreče

„... device

Brez dot žalovat videl sem samice“

To pesem Preširnovó poje tudi gospa Primroseva. One devojke, pravi na strani 125., ki imajo lepo premoženje, tudi vselej gotovo dobé dobre ženine. — Pa Bog pomagaj — nadaljuje — dekličem, ki nimajo nikakoršnega premoženja! Kaj pomaga lepota, gospo-

dine Thornhill? ali kaj pomagajo vse kreposti in najboljše lastnosti na svetu v tej dobi sebičnosti? Nikdo ne vpraša: Kakšna je? vse kriči le: Koliko ima?

Olivija, njegova starejša hči, je v osemnajstem letu ter je one preobile lepote, s katero slikarji navadno slikajo Hebo; odkritosrčna je, živa in zapovedljiva. Čestokrat se je premočno silila drugim dopasti; in zmagala je navadno v prvem hipu (Prim. Zupn. str. 11.). Enako je pisatelj slika na vseh drugih mestih. Hudo je kaznovana za vse svoje napake: — pravi — živizgled vsem našim lahko miselnim devojkam!

Druga hči njegova se je klicala Sofija; bila je res prava modrica. „Njeno lice na prvi pogled ni tako zelo mikalo, kajti bila je mila, tiha in ljubeznjiva.“ Bila je tolikanj rahločutnega serca, da je „skrivala celó svoje lepe lastnosti, bojé se, da bi koga ne razžalila. Skušala je pridobiti le enega stanovitega ljubimca, prav nasproti svojej preširnej sestri, ki si je želela jih mnogo“. In v celej povesti ostane zvesta svojemu značaju. Premišljena ne hlepi po zunanji bliščobi. Nestrastno njeno srce se veseli tihé sreče ter jo varno skriva pred svetom. Po strahovitih izkušnjah je to blago gospico njeni premišljen ljubimec obilo obdaril; iskreno jo je pritisnil na svoje prsi rekoč: „Najljubeznjivejša, najrazumnejše dekle moje! kako ste smeli kedaj misliti, da bi vaš Burchell mogel vas ogoljufati, ali da bi gospod Viljem Thornhill tedaj mogel nehati občudovati ljubico, ki ga je ljubila zaradi nje samega. Uže nekaj let sem iskal žene, ki bi brez

radujemo, da prav visoko namestništvo Primorsko prvo sklene, ako osnovo, katera bo silno veliko pripomogla, da se na Primorskem zboljša kmetijstvo, saj le v umu in vednosti se težišče vsega dobrega in le z umnim kmetovanjem si morejo naši kmetovalci še kaj pomagati. Po Goriškem se bodo taki kmetijski kurzi prav kmalo osnovali, ker se nabajajo po naši deželi nekateri za to sposobni gg. ljudski učitelji, ki so na učiteljski slišali kmetijstvo, nekateri so tudi kmetijsko šolo dovršili; zopet nekateri so obiskovali posebne kmetijske kurze. Glavna reč je, da se gg. učitelji z veseljem poprimajo prekoristnega in gotovo lepega predmeta, s katerim bodo veliko koristili domovini. Tisti, ki bi radi ugovarjali, da tudi za ta poduk treba kmetijskih strokovnjakov, rečamo le to, da tudi mi priznavamo, da bi bilo še bolje; morda bodo lahko na meščanskih šolah (Bürgerschulen), kakoršnih mora saj nektere naša dežela dobiti, posebni kmetijski večaki (n. pr. izšolani dijaki srednjih kmetijskih šol) nameščeni.

Ce pa učitelj dečkom le toliko kmetijskega poduka podeli, da bodo znali dobro cepiti, sadna drevesa oskrbovati, z gnojem umno ravnavati, da bodo vedeli, kaj je novošeno čelvarstvo s premakljivim satovjem, da bodo vedeli, da so razne jako koristne krmenske rastline, katerih njegovi starši ne poznajo, da bo umel kmetijske računanje, bode že nekaj in vse to in še mnogo več more podučiti vsak ljudski učitelj, ki je na učiteljski pripravnici učil se kmetijstva, gotovo bo uže veliko koristil, in poznal se bo sad takega poduka povsod v občini. Naj bi se tedaj že sedaj županstva ozirala, da pridobijo šolam primernih vrstov, ki bodo prava kmetijska delavnica, v kateri se bodo dečki vadili sadno drevje cepiti, razne rastline oskrbovati i. t. d. Vsi odkritosrčni prijatelji kmetijstva pa delajmo neutrudljivo, da se prekoristni načrt krepko oživi v blagor domovine, ktera je v prvi vrsti kmetijska, visoka vlada pa naj skrbi, da se učiteljski kandidatje prav dobro tudi na ta nalag pripravljajo, ter naj se jim obilniše število podučnih ur za kmetijstvo odmeri. Ob času šolskih počitnic naj se skličejo nekateri stareji učitelji, ki kažejo, da imajo posebno veselje za kmetijstvo, — in takih poznamo več, — ki pa niso imeli prilike slišati tudi kmetijskih predavanj, v posebne kurze, v katerih naj se jim podeli kmetijski poduk; prav tako naj se priskrbe kmetijske knjige, kakoršnih bodo potrebovali učitelji in učenci ljudskih kmetijskih šol in jim bodo tudi velike koristi in zdatna podpora.

Dopisi.

V Gorici, 23. nov. (Izv. dop.). Še zdaj niso poleglasti strasti, katere so se bile vnele vsled zadnjih volitev; še vedno traja prepir med posameznimi zaradi te ali one osebe, zaradi tega ali onega agitatorja, kandidata, poslanca in še zpani šandrežki Metternich, ki vedno špega za kulise, hoče vedeti, da bi bili nekateri po „Slogi“ priporočeni poslanci voljeni brez vsake pomoči omenjenega društva, akopram je vsakemu goriškemu Slovincu znano, da je bila „Sloga“ nekaterim poslancem silno potrebna. Šandrežki diplomat je uže zgubil kredit na Goriškem in nazadnje mu še „Novice“ ne bodo verjele, če ne bode bolj pazljivo gledal za kulise. Čudno se nam zdi, da se goriški dopisnik „Novic“ sploh spušča v taka razpravljanja, saj je sam pred ne dolgim citiral oni znani pregovor: „Im Hause des Gehängten i. t. d.“ Pa pustimo

vednosti o mojem premoženju mislila, da imam dobre možke lastnosti. Potem, ko sem brez vspeha skušal celo grde in abotne, kako velika je na zadnje morala biti moja radost, da sem za-se pridobil toliko duhovitost in priserčnost, toliko nebeško lepoto. Tako je bila njena stánovitnost preobilo obdarovana.

Jurija, junaškega sina njegovega, smo uže omenili. Vse zapreke in nesreče ga ne spravijo s prave poti. Zato ga na zadnje obilo obdaruje previdnost božja. — Nehotoma občudujemo delavnega in bogaboječega Mojzesa, drugega sina Župnikovega. V največjih zadregah in nesrečah išče tolažbe sebi, očetu in svojem pri onem, ki vsega mogoten nad nami svet vlada. — Priljubiti se nam morata celó Župnikova malečka, Bill in Dick, kakor Angleži skrajšano kličejo Viljema in Riharda.

Postenega gospoda Burchella proslavlja roman na premoženih straneh. Ta neznan znanec Župnikov je oni mož, čegar kreposti, blagoselčnosti in posebnosti so znane celemu svetu. Ta skrivnostni in stánovitni ljubimec lepe in modre Sofije, njeni dvakratni rešitelj iz gotove pogube, je bil v obče čislani gospod Viljem Thornhill, jako bogat in mnogovpliven mož, katerega besede so stranke prepričevale; kateri je bil prijatelj svoje deželi pa tudi zvest svojemu kralju. Skromni Župnik do zadnjega ni poznal mogočnega svojega prijatelja, ki mu je otel ugrabljeno hčer. Ker mu v jeti ne more poplačati dobrote drugače, ponudi Sofijo za ženo. „Da, čestiti gospodine, lahko rečem,

mo tega uže poznane zastopnika vlade v slovenski publicistiki, naj premišljuje, kedaj pride sopet njegov čas in obrnimo se k bolj resnim rečem.

Borba je minula in previdno je, da zdaj vsi dobro in nesebično misleči Slovenci sopet gredo na skupno delovanje, bodisi na političnem, bodisi na gospodarskem in socijalnem polju. — Če je potrebno kje kacega preustroja, naj se tega dožene na onem polju, katero je zdaj uže ustvarjeno. Vsako odterganje, vsako cepljenje bi bilo posebno zdaj nekoristno in bi k večjemu delilo male naše moči ter demoralizovalo narod.

Kakor bi škodovalo to, ko bi začeli zdaj sopet prepir, prav tako bi škodovala letargija in zatorej je potrebno, da računimo trezno in da zateremo strasti, ki bi vtegnile škodovati razvitku vseh naših narodnih zavodov, kateri so potrebni razvitka in pomnoženja. Mi od svoje strani smo pripravljeni vse storiti in kar je v naši moči žrtovati, da le pripomoremo k edinstvi in ponovljeni delavnosti in časti goriških Slovincov, katerih namen ne sme biti, da bi služili za podlago niti vladni, niti italijanski peti.

V naši čitalnici je sopet začelo življenje; v saboto bode beseda in po tem mali p. l. s. Sredo prihodnjega meseca bode občni zbor, kateri nam ima preskrbeti novo gospodarstvo. Treba je priznati, da v tem letu je čitalnica prav dobro napredovala in da je njeno finančno stanje tako, da osiguruje prihodnjemu odboru prav lepo podlago. Zatorej pa smo gotovi, da bode prih. leto še živahnejše življenje v čitalnici in da se bode sopet oglasilo prav mnogo novih udov.

Sredo meseca decembra bodo osnovale nekda goriške gospé, kakor lani, koncert za goriške reveže in sodeloval bode tudi „Slavec“, kar nas toliko bolj veseli, ker se bo na tak način vgnjezdil naš „Slavec“ v goriškem gledišču v kljub vsemu nasprotovanju od strani Italijancičev.

Kmetijskega društva odbor imel je sejo te dni; pri tej seji zbrisali so se vsi oni udje, ki niso plačali uže 3 leta, zbrisanih je vsled tega mnogo Italijanov, pa tudi Slovincov in nekda skoro vsi udje bovškega okraja in en slovensk odbornik. Če torej Bovčani hitro sopet ne pristopijo in plačajo, jenjala bode bovška podružnica kmet. društva in Slovenci zgubimo še enega odbornika. Torej bo šlo v kratkem sopet vse to, kar smo letos pridobili v kmet. društvu in vse zaradi zanikarnosti. Mi ne moremo zadosti grajati take nemarnosti. Niti za materialne koristi se ne brigajo naši Bovčani, akopram povdarjajo, da je žep prvi. Da pa se odborniki sami tako malo brigajo za to reč, to je še žalostnejše. Kedor noče ali ne more spolnovati svojih dolžnosti, naj se ne sili v odbore. To je smešno in škodljivo ob enem.

V Gorici se je raznesla vest, da bomo v kratkem dobili 30 do 40 tisuč vojakov na Goriško, ki bodo stražili meje proti Italiji. Nekda so uže prišla vprašanja zaradi hrane in drugih potrebosti za en veči oddelek vojske. Tu kaže, da Italijanu Avstrija ne zaupa in da bode za slučaj vojne v Orijentu na vsak način močno stražila svoje meje. Ker Avstriji najbolj kaže nevtralnost, je ta vojaška namera le preventivna, kar uže število 30 do 40 tisuč mož kaže.

Trst, 23. novemb. (Izv. dop.). V ponedeljek bode volitev IV. volilnega razreda v mestu. Patriotično društvo je uže proglasilo svoje kandidate v tistih na velikih plakatih, katere pa je od Progressistov plačena druhal mazala in trgala in na nekaterih je

da vam ne izročam malega zaklada. Slavili so jo, to je res, zaradi njene lepote; a jaz ne mislim na to; — njeno serce, ki ga vam izročam, je zaklad.“ In le tega zaklada je tudi iskal prepametni gospod Burchell. Njegova ljubezen je bila, kakor bi prava ljubezen pač morala vselej biti. Vjemala se je popolnoma z tiho nagujenostjo lepe Sofije.

There is no fire or coal, which burns so hot
As secret love, where no one knows o't.

Če te sprelepe verstice angleškega pesnika izražujejo medsebojno ljubezen Burchella in Sofije, tako kratka pesmica našega Boris Mirana

„Od rože veselo
Do rože hiti;
Med prvi izpije,
Peruti razvije,
Pa k drugi brenči“.

izrazuje zavrženo mesenost mladega plemenitaša Thornhilla, razuzdanega bratiča blagega gospoda Burchella. Ta mladi gospod je popolnoma nasproten značaj, poln raznovertstnih hudobij in zanikarnosti. „Gada“ ga imenuje blagi gospod Viljem, ko so se odkrile vse njegove hudobije. Na drugej strani (291) pravi o njem: „Njegovo veselje je tako podlo, kakor je on sam. Gospica, vi vidite v njem tako dovršenega sleparja, kakor je le kedaj kateri onečastil človeštvo. Hudobnež, ki je osleparil hčer ubogega tega moža, zalezoval nedolžnost njene sestre, pahnil očeta v ječo in najstarejšega sina v oklepe, ker je bil serčen dovolj na boj pozvati sleparja“.

bilo celo zapisano „morte.“ Še bolj pa so razkačili to druhal slovenski plakati pol. društva „Edinost“, kateri priporočujejo slovenskim volilcem v Trstu prav iste kandidate, kakor patriotično društvo. (To so menda prvi slov. plakati v Trstu. Torej začetek je storjen). Imena kandidatov so siedeča: Aite Jos., Angiolin, Bertini Luigi, Formigini Vital, Palese Peter, Scandella Aleksander, Schulz Miha, Urban Miha, vsi obrtniki italijanskega rodu, Jos. Dolenc, Antonšič, obrtnika; M. V. Živic, inženir; Tossich Ant., trgovec in posestnik slovenski.

Prav dobra je misel, da so postavljeni v 4. razred kot kandidatje skoro sami obrtniki, kajti v tem razredu volijo večinoma obrtniki in mali trgovci in te ljudi je najlažje pridobiti, če se jim priporoča ljudi njihovega stanu, kar je tudi pravično in potrebno, ker bolj so potrebni taki ljudje v mestnih zbiorih, kakor pa jezični advokatje, ki se včasih prepirajo za oslovsko senco, prave materialne interese pa zanemarljajo in ki navadno le iz sebičnosti postanejo zagovorniki ljudstva.

Priporočam torej tudi jez mnogim slovenskim volilcem v 4. razredu, da pridejo prav gotovo na volišče dne 27. t. m. in da volijo kot en mož po patriotičnem društvu in po „Edinosti“ priporočene kandidate. Naj se ne strašijo pošteni volilci one druhal, ki jim bode morda celó z „morte“ žugala, in naj pomislijo, da Trst bode nesrečem, dokler ne bodo popolnoma odstranjeni oni teroristi, oni pojeduhi, ki delajo Avstriji nevarno politiko na stroške tržaških večinoma poštenih neitalijanskih mestjanov: Proč s terorizmom, poštene ljudi je treba voliti! S tem geslom naj stopijo slovenski volilci IV. razreda pred volilno urno. — Živela prava svoboda, pogine naj sleparski liberalizem tržaških teroristov! Društvo „Progresso“ je postavilo v IV. razredu najslavnejše svoje privržence, kakoršni so: Angeli, Hermet, Luzato i. t. d.; oni špekulirajo, da bodo nižjemu ljudstvu imponirali s temi imeni in pa morda menijo tudi na kako trgovsko operacijo; a Bog daj, da bi se naši obrtniki ne dali zlorabiti.

Naš trg je vedno burnejši, srebro raste in se uže plačuje f. 115. — Napoleni bodo denes gotovo šli čez f. 10.50 in v tej razmeri raste tudi blago, posebno petrolji, ki velja denes f. 132 brez odbitka in koruza, katero plačujejo po f. 5.40 do f. 5.50 vsakih K. 64.98 = 8 116. — Kolonijalno blago nij tako močno nategnilo, pa se je bati, da bo tudi močno poskočilo, če ne bo v kratkem prišlo kaj jasnosti v politično situvacijo. Sliši se namreč, da se bo Avstrija izjavila za slučaj vojne mej Rusko in Turško, da ostane neutralna. Če se ta vest vresniči, potem se imamo nadejati, da bodo cene kaj malega padle; a kedor bi se letos nadejal prav nizkih cen, ta bi se močno motil.

Trst, 19. nov. (Izv. dop.). Zopet se tu mnogo govori o gospod „Bonin-paši“ in vsak si misli drugače o njem. Nekateri govoré, da Bonin prosi za premečestjenje; drugi pa trdè, da ga misli magistrat sam v drugi kot okolice zabasati, namreč: k sv. Ivanu.

Hočemo videti, kaj bode iz te moke!

Govoril sem s poštenim in narodnim št. Ivančanom, koji mi je trdil; da bo magistrat Bonin-a za našega učitelja imenoval. Mi vsi „come un sol'uomo“ pojdemo *) pred „Divan“ oistro zahtevaje: „Non vo-

*) Kakor slišimo, so napravili uže št. Ivančani proti magistratu nakani oster protest, v katerem žugajo, da raji ne bodo pošiljali svojih otrok v šolo, če bi prišel Bonin v št. Ivan. To je pravo in posnemanja vredno!

Enako dobro je naslikan starček gospod Wilmet, kteremu je denar postal drugi bog. „Njegova najpopolnejša lastnost je bila previdnost; ta lastnost je le prevečkrat edina, ki nam je ostala v dvainšedesetem letu našega življenja“ (str. 18). Ko je videl, da je njegovo premoženje izgubljeno „prišel je v največjo zadrego“, kar mu gospod Burchell prav lepo očita: „Vaša neizmerna pohlepnost po denarji je sedaj po pravici kaznovana“. — Gospica Wilmetova je blagoselna, rahločuteča devojka, ki pa je v vsem odvisna od svojega tesnosrčnega očeta. V svojem vedenju se ne kaže niti verteglavo, niti lehkomišljeno. Kljub vsem zaprekam je stara nakljonjenost neprestano veže s svojim prvim ljubimcem, z junaškim Jurjem; temu na zadnje ponudi svojo roko. In taje bila v resnici vse, kar je kedaj imela oddati, vsaj vse, kar se je Jurju zdelo vredno sprejeti (Prm. str. 295.).

Po tem se nam zdi prav naravno, daj je svet tolikanj občudoval Župnika Wakefieldskega od njegovega rojstva (1766) do današnjega dne. Gothe, velikan nemških pesnikov, je pervikrat spoznaval ta roman po prevodu, kterega je Herder čital v olikani družbi. „Občutil sem,“ pravi Gothe v Dichtung und Wahrheit (18. zvezk. str. 386. — Stuttg. Wien 1819), kakor občuti človek, mladi človek; meni je bilo vse živo, resnično in očitno. Na str. 383 istega dela pa pravi: „Protestantovski duhovnik na kmetih je morebiti najlepši predmet novejši idili. Podooben Melhizedeku se predstavlja kakor duhovnik in kralj v istej osebi. Navezan je na najnedolžnejše okolščine, ktere si morem na svetu misliti, navezan je

gliamo, non vogliamo e non vogliamo, che Bonin sia nostro re! Dobro! mu rečem in ga pobaram: Tako, vi si boste preje prizadevali ogniti se magistratovim ukazom—kaj ne da?

To se samo ob sebi že tako razumi,—ker po toči nije treba več molbe, mi mož prav odkritosrečno odgovori. Potem nadaljuje in pravi: Kadar bi bil Bonin uže pri nas zagvozdjen, dragi moj prijatelj, potem ga nobeden živi duh, ne z bičem, ne s knuto od nas ne spravi in pozdravivši me odide.

Sam pri sebi si mislim: St. Ivančani so vendar bolj zvite lisice od Rojančanov. Oni se ne dajo tako hitro od magistrata za nos voditi in se popraskajo preje tam, kjer jih čevlji žuli in gloda. — Blagor njim, ki so čisti na duhu, ker oni ne bodo Boninu v obraz gledali!

Ako Bonin svoja kopita in šila od nas pobere, potem sme rojanska okolica ponosna biti; z njim bi zgubila največega zagrizenca in najškodljivejšega nje glodalca in v slovo bi mu gotovo gniljivo zapela:

Te nisem ljubila,
Pa tudi te ne bom,
Tacega F.....
Dobila ga bom.

X. Y. Z.

Politični pregled.

V Gorici 24. nov. 1876.

Naša državna zbornica obstoja iz treh nemških kiubov ali bolje rečeno iz ustavovercev in iz desnice, mej katere se štejejo Poljci, Slovenci, česki Moravci in nemški pravnarji. Na skrajni levi zbornice sedé nemški naprednjaci, za njimi člani leviškega kluba in potem še-le nekako v centru tako imenovani leviški centrum, obstoječ večinoma iz birokratov vseh narodnostij in nekoliko plemenitašev. K tej vstavovernej stranki spada tedaj tudi naš zastopnik v državnem zboru, dvorni svetovalec Andrej Winkler. Ti naši Nemei v državnem zboru postanejo razjarjeni tačas, ko je zagovarjati kaka stvar proti desnici; tačas so taki boritelji za svoje s v o b o d o - m i s e l n i i n s t i t u c i j e , da jih nij najti enacih; jako zgovorni postanejo in ne hranijo ne najmanjšega razloga, s katerim se da nasprotnika nemara pobijati. A to se godi le nasproti desnici, a proti ministerstvu so pa krotki, kakor ovčice; napram njemu bojé se vsake preojstre besede, če tudi gre za reakcionarne ministerske nakane. Uže od dobe svojega nastopa daje konsekvantno naše ministerstvo fige ustavašem, katere so ti-le brez posebnega ugovora požirali. Sedaj ponoviti se ima zopet nagodba z Madjari. Obojestranski ministerstvi ste se dolgo časa dovolj pogajali in pisali smo tudi v našem listu marsikatero o tej stvari. Najbolj pa so, se vè da, interesirani naši ustavoverci, kajti ves čas svojega gospodarstva obljubljajo svojim volilcem znižanje davkov, a mesto tega poviševali so

na kmeta po večidel enakih opravilih in tudi po enakih rodbinskih razmerah. Ta duhovnik je oče, gospodar, kmetovalec in po takem popolni član kmetijske občine. Na tem čistem, lepem, pozemeljskem pozorišču izvršuje svoj izvišen poklic. Njemu je dano, da sprejema ljudi v življenje, da skerbi za njihovo dušno odgojo, da jih blagoslovlja pri vseh poglavitnih dobah njihovega življenja, da jih podučuje, okrepuje, tolaži in če tolažba ne zadostuje sedanjosti, da jim izbuja ter zagotavlja nado srečnejše bodočnosti. Mislite si takega moža z najčistejšimi človeškimi čuti in načeli, moža, močnega dovolj, da v nikaki razmeri ne odjenja od njih; uže potem je vzvišen nad množico, pri kateri se ni nadejati čistosti in stanovitnosti. Podelite mu vednosti, potrebne njegovemu poklicu; podelite mu veselo enakomerno delavnost, ki je celó pretirana, strastna, ker ne zamudi le trenutek delati dobro — tako ste ga dobro opravili. H kratu si ga mislite v zeló tesnih razmerah, tako da ne ostane le v tem malem krogu, ampak se lahko premakne še v bolj tesni krog; podelite mu blagoselčnost, spravljivost, stanovitnost in kar še drugega hvalevrednega poganja iz določenega značaja; podelite mu še veselo vpogibljivost in smehljajočo poterpežljivost z lastnimi in ptujimi napakami, — tako imate skoro popolnoma dovršeno podobo našega izvrstnega Župnika Wakefieldskega pred seboj.

(Dalje prih.)

se le še. Sedaj pa pri ponovljenji pogodbe z Madjari hočejo ti-le zopet nekaj milijonov več zverniti na ramena Cislajtancev in vsakedo je pričakoval, da bodo naši merodajni ustavoverni gospodari strašansko zavpili nad mnisterstvom, da naj varuje Cislajtanijo pred tako nesrečo, ker oni raji ne poterdiijo pogodbe, če bi imeli Cislajtanci še več plačevati. A vsega tega nič! Komaj se je zdramil poslanec Skené iz levice in je sprožil misel osnovati nov klub „neodvisnih“, kateri bodo v nagodbenem vprašanji popolnem neodvisno in po svojem prepričanji postopali. Pridobil je za to misel Skené naprednjaški klub, katerega člani so uže do sedaj še precej svoj pot hodili in se po svojem prepričanji ravnali, kakor so n. pr. tudi nekateri glasovali za to, naj se debatira o reakcionarnem cirkularu ministerskega predsednika na politične oblasti in na državna pravdnistva. V leviškem centru delal je za novi klub grof Dubsky. Leviški klub obravnal je pred nekolikimi dnevi to stvar, predsednik mu je bil dr. Herbst. In kaj so sklenili nemški mogotci? Zaverгли so Skenejev predlog in priverženci Skenejevi izstopili so iz leviškega kluba. Iz centra pristopi jih novemu klubu gotovo tudi nekoliko in ta klub bode, česar se nadejamo, še precej brezobzirno postopal posebno v nagodbenem vprašanji odbijaje vsako nagodbo, po kateri bi imela Cislajtanija le nekoliko več plačati, nego dosedaj. Prav imajo! Če hočeš Madjar ember imeti svoje ministerstvo, svoje honvede, in sicer 217.000 mož, in še mnogo drugega več svojega, plačevaj tudi vse to iz svojega lastnega žepa, ne pa iz cislajtanskega. Kaj bode pa sledilo ustanovi kluba „neodvisnih“? Ne izrazimo svoje misli, a napišemo naj ekspektoracijo ministerske stare „Presse“, da je od sedaj naprej z kompaktno večino za sedanje ministerstvo preč. — Kakošen revček je moravski nemški poslanec Giskra (Jiskra, slov. Iskra), pokazal je v državnem zboru. V odseku za državni proračun napadel je bil Giskra ministra Lasserja, kakor smo uže pisali, radi nekega telegrama dalmatinskega italjanisima Bajamonti-ja. Ta telegram precital je Giskra tudi v državni zbornici kot peticijo, vendar nekoliko popravljen, pristavil je pa, da se on ne identificira z peticijo. Vidite toraj, kako je celo Giskra krotek postal, ko hitro mu je Lasser svoje zobe pokazal, in vendar je bil nekadašnji ves drugačen, ko še nij bil namreč tako bogat in je bivala v njegovem notrajem terdnejša morala, nego v sedanjem času. — Konečno naj omenimo še, da je jako obširno govoril o preuredbi dežavne uprave minister Lasser, za njim pak minister Depretis o madjarski nagodbi.

V madjarski zbornici obravnava se ravnokar državni translajtanski proračun. Nekteri madjarski eksaltados hoteli so na vsak način provocirati debato gledé orijentalnega vprašanja, a zmerna in previdna ministerska stranka nima nič kaj posebnega veselja do nepotrebnih, ničvrednih obravnav, ki le stanejo mnogo dražega časa in pa denarjev. Sploh se deležé debate o proračunu sami opozicijonalcji, kajti do sedaj govoril je za vlado jeden sam govornik; saj jih tudi nij več treba, ker ima uže tako vlada zase kompaktno večino in se nij bati, da bi ne bil njeni preliminar sprejet.

V orijentalnem vprašanji nastalo je nekako premirje, a mislimo za ne dolg čas. Vse vlasti poslale so k bodočji konferenci v Štambul svoje specijelne zastopnike, samo Nemčija, Rusija in Italija zastopane bodo po svojih carigrajskih poslanikih. Angleških predlogov Rusija ne sprejema po vsem, posebno one točke ne, katera govori o integriteti Turčije. Ruske tirjatve pa tudi niso vsem po godu, ker zopet Anglija in bajé tudi Avstrija nočete nič vedeti o avtonomiji za znane tri provincije turške, kakoršno zahteva Rusija. Tedaj uže v tej sicer ne malenkostnej stvari nij porazumljenja, in kako se bodo mogli še-le porazumeti o garancijskem vprašanji. Vendar imejmo vsaj nekoliko upanja, da pojde iz početka stvar nekoliko gladko od rok, kajti Turčijo je tudi uže pridobila Anglija

za konferencijo. Vkljub bodočji konferenci pripravlja se vendar vse na boj in še celo v Avstriji storil se je uže prvi korak, ki moramo smatrati kot „omen“ (znamnje) bližajočje se vojske in to je prepoved za izvaževanje konj. Turčija spravlja vse svoje trume na Donavo in tudi Muktarja in njegove čete so mislili turški parobrodi odpeljati uže iz Gravoze proti Štambul, ja kar v hipu prepovedana jim je bila pot v gravoško luko. Ruska pripravlja se tudi na boj in rayno tako Anglija, vendar se govori v najnovejem času, da Anglija ne pojde dalje, nego do Štambula, katerega posede in dobro utverdi, da ga jej bode mogoče braniti proti vsakojakim napadom, za drugo evropsko Turčijo se niti ne zmeni in jo prepusti Rusiji. Tedaj se kljub konferenci vendar tako govori in piše, kakor bi bila vojska neizogibna. Saj tudi ne boče drugače, kajti Srbija sklicuje tudi uže svoje milice k zastavam, čeravno ima trajati premirje še do novega leta.

Razne vesti.

Pri zadnjem obönem zboru kmetijske družbe goriške v Červinjanu, o katerem smo ob svojem času v našem listu poročali, pristopilo je nad 30 novih uhov k družbi in ustanovila se je s tem nova červinjska podružnica goriške kmetijske družbe. Po pravih kmetijske družbe volli se v vsaki podružnici toliko zastopnikov v kmetijsko družbo goriško, da pride na vsacih 15 udov vsake podružnice odb. Volila je radi tega prešli teden dva zastopnika in kaj si mislite, katera sta bila voljena? Dr. Maurovich, zdravnik v Gorici, in France Povše, prof. na kmetijski šoli goriški. Te veste se gotovo ustrašijo naši Italijanci, kajti mislili si bodo, da sega slovenska propaganda uže čez slovensko-italijansko mejo do laških trgov.

Porotna sodnija je začela danes svoje jesensko zasedanje in bode sodila sledeče zatožence: 23. t. m. Juštino Pitamec zaradi detomora; 24. Ant. Prinčič-a zaradi sleparije; 27. Jožefa Lična zaradi uboja; 29. Katarino Golja zaradi detomora; 8. decembra Ant. Lenardič-a in soprogo zaradi sleparije; 4. Jakoba Malika zaradi uboja; 5. Jožefa in Nežo Suligoj zaradi sleparije; 6. Jožefa Munič-a zaradi tatvine; 9. Miha Zudra zaradi požigovalstva.

To je sopen dolga sesija; zatoženci so sami Slovenci; porotniki in sodniki pa večinoma Italijani. — Bomo videli, če bodo naši novi poslanci tudi to zapazili?

Vabilo na besedo dne 25. novembra 1876 v slavj. čitalnici v Terstu Program: 1. Leban: „Slavčev spev“, zbor. 2. Tombola. 3. Hajdrih: „Lahko noč“, četverospjev. 4. „Brati ne zna“ burka v enem dejanji. 5. Krajcar: „Zakletev viharja“, zbor. Po besedi: Društvena zabava. Začne se ob 8 1/2 zvečer.

Iz Trsta se nam piše: V nedeljo večer ob 9. uri našla je ponočna straža v ulici „Via Pondares“ mladeniča mertvega v svoji kervi na prostem ležati, z globoko rano na vratu. Kerčmar pri „paradižu“ — nek Neapolitanec — pred čegar krčmco je bil mladenič usmerten, nij vedel o žalostnej dogodbi nič povedati policiji. — A to nij še vse. V ponedeljek v jutro ob pol desetih sta brata usmertenega mladeniča necega Fr. Sinigoj-a iz Benč napadla in ga z noži trikrat ranila, da je revež sedaj v smertni nevarnosti. Morilca mislila sta, da je Sinigoj ubil nju brata, in zapri-segla sta bila, da se hočeta maščevati. A Sinigoj je umora čisto nedolžen, kakor se je izpovedal na smertni postelji preiskovalnemu sodniku.

Kardinal Antonelli umrl je v Rimu in zapustil svojim sorodnikom bajé velikansko premoženje. Na njegovo mesto imenoval je sv. oče za tajnika svojega monsignora Janeza Simeoni, sina premožnih staršev iz Pagliana v palestrinski škofiji.

Svetovna razstava bode zopet v Parizu leta 1878, katere se pa Nemčija prav gotovo ne udeležiti. Kakor uže znano je bila enaka razstava leta 1873 na Dunaji in letos v Philadelphiji v Ameriki. Nemčija je tudi nameravala v kratkem napraviti svetovno razstavo a iz tega ne bode menda nič, kajti take stvari preživeli so se uže zares in poleg tega stanejo tudi premnogo denarjev, kakor nam spričuje dunajska, katera je požerla blizo 20 milijonov goldinarjev, vdobilo se jih pa nij od obiskovalcev za pokritje stroškov celih pet milijonov goldinarjev.

Madjarski grof Betlen kara v svojem časopisu „Corr. hongroise“ svoje rojake, ki ščujejo na boj

proti Rusiji in pravi, da avstro-ogerska monarhija, katere šteje nad 15 milijonov Slovanov, toraj toliko kolikor Madjari in Nemci skupaj, ne more nikakor ne biti turški policaj. Če bi Avstrija v madjarskem smislu postopala glede orientalnega vprašanja, zapravljala bi s tem le svoje interese. Če uže madjarski politiki in politiki to spoznavajo, temveč se smemo nadejati od naših merodajnih političnih matadorjev, da ne zavozijo naše državne ladije ter da uredijo svoje postopanje v orientalnem vprašanju tako, da ne bode imela Avstrija nikake škode temveč kolikor mogoče moralnega in materialnega haska.

Slovenske knjižice šesti zvezek, ki prinese nov originalen roman „Mej dvema stoloma“ od J. Jurčiča, izide koncem tega tedna. Pri tej priliki zopet ponavljamo nujno prošnjo, da naj mnogi prejemniki prejšnjih zvezkov, kateri niso še zdaj naročnine poslali, za prejete zvezke v „narodno tiskarno“ ali izdajatelju plačo pošljejo. Tem besedam „Sl. Naroda“ dostavljamo, naj se naši slov. čitatelji v mnogem številu naročujejo na jako zabavno in podučljivo berilo, kajti le prepotrebno nam je takega berila, ker ga imamo še jako malo.

Na južni železnici mej postajo Bivio in Terzičem pripetila bi se bila kmalo prav velika nesreča. Polovica vozov tovrstnega vlaka odtergala se je v Biviji in je derdrala za odhajajočim vlakom. Železnični čuvaj, ki je to zapazil, signaliziral je naprej, naj se vlak ustavi, kar se je tudi storilo pri jedni čuvarski postaji blizu Terziča. A v tem hipu pridirjajo zaostali vozovi s tako silo za vlakom in treščijo s tako močjo v predne vozove, da so se skoro vsi vozovi razsuli. Izmej osebja se nij nikomur nič hudega godilo, ker so še o pravem času iz vozov skočili. Čudil se bode marsikdo, kako so mogli ločeni vozovi sami naprej trdati. No! ker pelja tukaj železnični tir navzdol.

Nesreča se je pripetila 13. t. m. na madjarski severo-vzhodni železnici, na kateri je vlak terčil na kmetisk voz. Ker zarad temote mašinist nij zapazil na železničnem tiru stoječi voz še o pravem času, nij mogel ustaviti vlaka in mašina razdvojila je voz in pohabila voznika na jedni nogi, na vozu sedečemu dečku in konjem se nij nič žalega godilo.

Nesreča pripetila se je tudi na južni železnici pri Sommacampagni poleg Verone. Berzovlak in jeden tovorni vlak treščila sta skupaj in na mestu obležalo je nekoliko železničnih postreščkov mrtvih.

Ubijalec Francesconi bil je po kratki obnavi pred dunajskimi porotniki krivega spoznan umora in sodišče obsodilo ga je k smrti na vešalih. Francesconi je sin italijanskega podpolkovnika, po katerem je podedoval 20.000 gld., katere je pa v malo letih vse zapravil. Bival je do leta 1874 pri svoji materi v Padovi in potem je šel v Celovec, kjer se je bavil z raznimi stvarmi, dokler se nij podal meseca septembra na Dunaj. Njegova mati obrnila se je telegrafčno do našega cesarja prosiča milosti. Njegova celjovska ljubica Karolina Jarnig prišla je pa sama obiskat ga na Dunaj in je šla tudi k presvitemu cesarju, da bi toliko milosti izprosila, da bi njen ljubček vsaj ne bil obešen.

Ali je milosti izprosila ali ne, nij nam nič znano, samo to prinašajo dunajski listi, da je dobila K. Jarnig od samega cesarja podporo v znesku 200 goldinarjev.

Francesconi napravil je indirektno prav veliko škodo državi. Kakor se namreč piše iz Dunaja, kombinirali so dunajski igralci na malo loterijo po obsodbi Francesconija take številke, da se je vdo-bilo vsled tega na Dunaju samem 103 tēr, na katere je morala loterija plačati nad 265.000 goldinarjev po odbitih dohodkih dunajskih loterijnih filijal.

Poljci so še vedno stari saujači, to je bila, uže znana stvar, pa tudi mlaji narod ne bode nič bolj, kakor nam spričuje sledeče. Poljski vseučelišni-ki Lvovske (lemberske), krakovske in dunajske univerze poslali so hervaškim vseučelišnikom neko pismo, v katerem prav vroče svoje simpatije izražujejo za tlačene slovanske kristijane na Balkanu, ob onem pa bljujejo svojo žolc na severne Slované „Ruse“ in kažejo s tem tako strastno sovraštvo do severnih bratov, kakošnega se ne nahaja menda niti pri Madjarih. Koncem izražujejo pa še, kakor je sploh poljska navada pri vsaki priliki, svoje stare utopične ideje in upanja po starem poljskem kraljestvu. Če bi Poljci ne sanjali, če bi temveč bili odločni in dobri politiki in bi računali s faktorji, koji se jim dajejo, bilo bi za nje zelo bolje. Če bi se bili oni konse-kventno in možato potegovali za federalizem v Avstriji bi uže davno bili na boljsem; a prepogostokrat podali so se v naročje naših ustavovercev in so njihovem obljubam verjeli, dobili pa so za vse svoje ponižao službovanje od ustavoverne stranke „berco na berco“.

(„Milozvuk.“) Štirka popievaka za mladež obojega spola. Uglasbio Ivan pl. Zajc. Svezak I. Tako je naslov 42 napevov obsežajočih hrvatske knjižici, katere je ravno kar na svitlo prišla v Zagrebu in je na prodaj pri vseh knjigarjih zagrebških. Stane 35 kr. s poštnino pa 37 kr. Uže ime Ivan Zajc nam je dovoljen porok, kaki da so ti popevki. Knjižica obsega tudi dve slovenski pesni, zaradi česar moramo biti hvaležni gospodu skladatelju, da tudi naše pesmi komponira. Zadnji „Vrtec“ (št. 11. 1876) je, to knjižico vsem slovenskim učiteljem priporočava-je, prinesel dve kompoziciji iz te zbirke, namreč slovensko: V gozdu, (besede Janka Lebana, učiteljskega kandidata 4. leta v Kopru) in hrvatsko: Djak junak (besede Lj. Varjačica učitelja v Zagrebu). Tudi mi to zbirko kompozicij slovečega hrvatskega skladatelja prav živo priporočamo našim slovenskim učiteljem, ker bolj je vsekako, da segnemo po hrvatskih pesnih in je vpeljemo v naše šole, če uže take slovenske zbirke nima mo. Se ve, da bi bilo prav vroče želiti, da bi tudi mi Slovenci skoro tako zbirko dobili. Gospod Ivan Tomšič, urednik „Vrtca“, učitelj radi množenja mladinskih spisov velezaslužen, je, če se prav ne motim, v Ljubljani pri učiteljskem zboru to željo objavil, s kakim vspehom, nij mi znano. Če uže mi nemamo takega Zajca, ki bi nas obo-gatil s takovo zbirko, naj bi se vsaj pesni, ki so zagledale do sedaj v Vrtečevih tečajih belidan, zbrale ter vposebnej knjižici na svitlo spravile. Ako ne bomo uže pri naši nježnej mladeži gojili lepega slovenskega petja, potem, Bog me, nam nij se dosta nadejati, da daleč pridemo v naobraženosti, kajti podučevaje in une-maje mladino za lepo petje, stavi se kal poznejšemu narodnemu blagostanju, zavednosti narodo-vi. Gospoda Ivana Tomšiča v Ljubljani po s tem prav lepo prosimo, da se ozira na tu izraženo željo; gotov si je lahko, da mu priteko vsi narodni učitelji z obilnim naročevanjem na pomoč, ako bi izdal taka-vo zbirko, katere je pač živa potreba. Ob enem naj te besede spodbude k delu tudi gospoda Slavčevega pevovodja in organista, katere dva gospoda se svoji-mi zmožnostmi lahko veliko pripomoreta do izdave takove zbirke. Fiat! (Milozvuk je na prodaj tudi pri Varjačicu, učitelju v Zagrebu).

(Iz Kopra) se nam piše: Pri nas smo imeli 10. t. m. sneg, vendar je skopnel kmalu, ker za-nj še nijso nastopili časi. Letos imamo tu več kan-didatov, nego jih je bilo vlani, dasi so stanovanja še draža. „Soča“ nij še nobenega javkajočega dopisa letos prinesla iz našega mesta, iz česar sledi, da ne utegnejo več tukaj bivati „Sočini“ dopisniki, nego da so se razkropili po svetu, pokazavši Kopru — figo.

Darovanje. Nj. Veličanstvo, presviti cesar so za napravo novih zvonov pri cerkvi M. B. 7 žal. na Gradu v Mirnem 200 gl. najmilostlivejše podariti bla-govolili, za koje oskrbnistvo omenjene cerkve izreka presvitemu vladarju najtoplejšo zahvalo.

V sežanski Čitalnici bo 26. nov. 1876 ve-selica s petjem, deklamacijo, glasbo, plesom in igro „Serce je odkrila“. Začetek ob 7 1/2 zvečer. Vstopni-na za gospode 50 kr.

Odbor Matice slovenske razpošilja ravno kar rodoljubom po slovenskih deželah pismo, v katerem jih vabi k nabiru slovenskih imen gora, voda, krajev itd. svoje fare za toliko potrebno pravo domače zem-ljezanstvo. — 6. dne decembra pa ima Maticin od-bor svojo sejo. — Knjige in zemljepisi za letošnje leto so za razpošiljanje pripravljeni.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gospodu prevoditelju Wörthskega tovariša. Vašej želji ne moremo ustreči in sicer iz mnogih razlogov, izmej katerih Vam tu le to navedemo, da korektor naš nij nič kriv pogrē-kov, kajti originalni spis je močno korigiran in kar se nahaja gramatikalnih pomot v tiskanej povesti, prepričali smo se iz manuskripta, da se tudi uže tam nahajajo. Toda brez zamere! URED.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pie-tà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naz-nanja, da bode dne 11. decembra 1876 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III četert leta 1875 t. j. tiste, ki so bile zastavljene me-seca julija, avgusta in septembra 1875.

V Gorici dne 8. novembra 1876

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Vošcar

Luigi Bader,

čegar firma obstoja v Gorici uže čez 25 let, priporoča čast. gospodom žup-nikom, kuratom in cerkv. administra-torjem svojo zalogo voščenih pridelkov, katerih dobrota je bila pripoznana na goriški in teržaški razstavi se sreber-no svetinjo, na monakovski in na sve-tovni razstavi pariški in dunajski s pohvalnimi pismi, in zagotavlja, da se dobivajo pri njem sveče iz pravega voska po nizkih cenah.

Pozor!

Podpisani naznanja slovenskemu ob-činstvu, da je prevzel znano gostilno pri „zlato zvezdi“ na starem tergu in da si bo po vsej moči prizadeval zadovoljiti ob-činstvo z dobrimi in cenimi pi-jačami in jedili in točno po-strežbo. Daje se tudi v najem velika sobana, katero je imelo do sedaj v najemu goriško filharmonično društvo, in opozo-ruje se, da je za razsvetljenje preskerb-ljena plinova svečava.

SIMON KUKETZ.

ADVOKAT

dr. Jožef Licen

odprl je svojo pisarno v Gorici v Raštelu, v hiši Pich, (poprej Juch) št. 299, II. nadstropje.

Oznanilo.

Podpisana se drži dolžno razgla-siti občinstvu, da se bo igrala loterija za zavod vbogih deklin v Gorici 8. decembra t. l. in da bodo dobitki iz-postavljeni od 26. t. m. do 2. dec. v ulici Rabati h. št. 19. od 11. ure zjutrej do 2. popold, kdorkoli jih bo želel videti.

Priporočuje podpisana pri tej pri-ložnosti to dobro reč vsem, ki se do-brega srca, in prosi, naj storijo vse mogočno, da se veliko loterijinih list-kov poprodá,

V Gorici 14. nov. 1876.

Matiča grofnja Coronini-Cronberg.